

Súd: Okresný súd Bratislava I
Spisová značka: 37Cb/91/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121442959
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lukáš Ilenin
ECLI: ECLI:SK:OSBA1:2022:6121442959.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava I sudcom JUDr. Lukášom Ileninom v spore žalobkyne MUKU, s. r. o., so sídlom v Žiline, Závodská cesta 3911/24, IČO: 53 572 297, zastúpenej ADVOKÁTI Müller & Dikoš, s.r.o., so sídlom v Žiline, Závodská cesta 3911/24, IČO: 36 864 455, proti žalovanej Wüstenrot poisťovňa, a.s., so sídlom v Bratislave, Karadžičova 17, IČO: 31 383 408, zastúpenej SEDLAČKO & PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, o zaplatenie 603,63 eura s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni sumu 603,63 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 603,63 eura od 22.04.2021 do zaplatenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100 %, pričom o výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa návrhom na vydanie platobného rozkazu doručeným Okresnému súdu Banská Bystrica domáhala proti žalovanej zaplatenia sumy 603,63 eura s príslušenstvom a náhrady trov konania. V návrhu uviedla, že 26.02.2021 došlo ku škodovej udalosti, pri ktorej bolo poškodené motorové vozidlo, ktorého držiteľom bol J. R. (ďalej len „poškodený“), A. A. Y. F.: K K vzniku škody došlo prevádzkou motorového vozidla XX.XX.XXXX, F.: K povinne zmluvne poisteným u žalovanej. V dôsledku poškodenia motorového vozidla uzavrel poškodený 26.02.2021 so žalobkyňou zmluvu o nájme dopravného prostriedku č. 19/2021, na základe ktorej mu žalobkyňa prenechala motorové vozidlo A. E. A., F.: O do dočasného užívania a poškodený sa zaviazal zaplatiť nájom za každý deň prenájmu náhradného vozidla. Denný nájom bol 50 eur + jednorazový poplatok za pristavenie a prevzatie vozidla v sume 30 eur. Nájom náhradného vozidla trval od 26.02.2021 do 15.03.2021, t. j. po dobu zotrvania poškodeného vozidla v autoservise až do doručenia oznámenia o totálnej škode zo strany poisťovne. Poškodený nemal k dispozícii iné motorové vozidlo a nájom náhradného motorového vozidla bol pre neho nevyhnutný. Dňa 15.03.2021 vystavila žalobkyňa poškodenému faktúru č. 0142021 znejúcu na sumu 930 eur za užívanie náhradného vozidla od 26.02.2021 do 15.03.2021 (18 dní). Poškodený dňa 15.03.2021 odplatne postúpil svoju budúcu pohľadávku vo výške 930 eur s príslušenstvom a právami s ňou spojenými na žalobkyňu. Žalovaná v rámci náhrady škody poskytla 06.04.2021 žalobkyni len sumu 326,37 eura. Žalobkyňa nesúhlasila s krátením plnenia a označila ho za svojvoľné. Poškodený sa dostal do situácie, keď bol nútený si prenajať náhradné motorové vozidlo za jeho poškodené vozidlo v dôsledku poistnej udalosti zavinennej poistencom žalovanej, a teda tento stav nebol výsledkom jeho dobrovoľného rozhodnutia. Ujma poškodeného spočívala v tom, že poškodený vynaložil náklady za nájom náhradného vozidla, k zapožičaniu ktorého bol poškodený donútený práve vzniknutou poistnou udalosťou, ktorú nespôsobil a uplatňovaná náhrada nákladov a používanie náhradného motorového vozidla len reparuje poškodenému stav, keď nemohol z titulu poistnej udalosti svoje motorové vozidlo

používať. Od poškodeného nemožno spravodlivo očakávať, že po dobu, po ktorú sa jeho poškodené vozidlo nachádza v autoservise, zmení svoj životný štýl v tom smere, že namiesto auta začne cestovať pešo, bicyklom alebo prostriedkami hromadnej dopravy, a preto mu nemožno vytknúť, že si od žalobkyne prenajal náhradné vozidlo. Užívanie prenajatého náhradného vozidla po dobu od 26.02.2021 do 15.03.2021, kedy sa poškodené vozidlo nachádzalo v autoservise, bolo v priamej príčinnej súvislosti s predmetnou poisťnou udalosťou. Jediným zásadným kritériom pre posúdenie primeranosti a účelnosti dĺžky prenájmu náhradného motorového vozidla je doručenie oznámenia o ukončení likvidácie poisťnej udalosti a poukaz finančných prostriedkov, ak na ne vzniká nárok, oprávnenému. Dojednané nájomné vo výške 930 eur, vrátane poplatku za pristavenie a prevzatie náhradného vozidla, ako dôvodí i súdna prax, predstavujú skutočnú škodu, právo na náhradu ktorej bolo platne postúpené na žalobkyňu; boli poškodeným nutne a účelne vynaložené, keďže boli vynaložené v súvislosti s tým, že poškodený fakticky nemohol užívať vlastné motorové vozidlo počas doby, keď sa nachádzalo po nevyhnutnú dobu v autoservise. Poškodený si prenajal porovnateľné vozidlo s poškodeným motorovým vozidlom nemajúc v zmysle súdnej praxe povinnosť vyhľadávať najvýhodnejšiu ponuku. Obrátila sa preto na súd a žiadala aj úrok z omeškania od 22.04.2021, pretože žalovaná bola povinná poskytnúť poisťné plnenie žalobkyňi do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poisťné plnenie, t. j. po 06.04.2021, kedy žalovaná žalobkyňi poskytla časť poisťného plnenia, a teda najneskôr mohla skončiť šetrenie poisťnej udalosti. Tvrdenia preukazovala zmluvou o nájme č. 19/2021 z 26.02.2021, protokolom o prenájme náhradného vozidla č. 19/2021, čestným prehlásením poškodeného, faktúrou č. 0142021, zmluvou postúpení pohľadávky z 15.03.2021, oznámením o postúpení pohľadávky z 15.03.2021, uplatnením náhrady škody z 15.03.2021, výpisom z účtu v banke.

2. Okresný súd Banská Bystrica vydal 16.08.2021 platobný rozkaz sp. zn. 26Up/1322/2021, ktorým návrhu žalobkyne v celom rozsahu vyhovel.

3. Proti vyššie označenému platobnému rozkazu podala žalovaná odpor. V odpore uviedla, že nárok žalobkyne uznala iba vo výške 326,67 eura, ktorú sumu žalobkyňi poskytla. Vyplatená suma predstavuje účelné náklady na zapožičanie náhradného vozidla od 26.02.2021 do 08.03.2021, t. j. 11 dní prenájmu pri akceptovaní denného nájomného vo výške 32,25 eura, znížené o 28,38 eura / náklady, ktoré by poškodenému vznikli používaním vlastného vozidla. Náklady, ktoré by poškodenému vznikli prevádzkou vlastného motorového vozidla priznať nemožno a len samotná amortizácia vozidla pri nájazde 657 km by predstavovala 126,80 eura. Namietala aj dĺžku nájmu náhradného vozidla, ktorú považovala po 09.03.2021 za neoprávnenú, pretože išlo o nájom vozidla po rozhodnutí o totálnej škode. Za neprimerané označila denné nájomné v sume 50 eur, pretože podľa náhodne vybraných cenníkov auto požičovní sa cena nájmu pohybuje medzi 22 eur - 35 eur / deň. Súčasťou skutočnej škody nemôže byť poplatok 30 eur za pristavenie vozidla. Napokon namietala aj uplatnenie úrokov z omeškania. K odporu priložila oznámenie o poisťnom plnení zo 06.04.2021, cenníky, likvidačnú správu, oznámenie poškodeného, správu o nehode, kópiu dokladov poškodeného.

4. K odporu žalovanej sa vyjadrila žalobkyňa, pričom zotrvala na podanom návrhu v celom rozsahu. Poukázala na to, že poškodené vozidlo sa od 26.02.2021 do 15.03.2021 nachádzalo v autoservise, pričom prenájom náhradného vozidla bol pre poškodeného nevyhnutným dôsledkom škodovej udalosti, ktorú nezapríčinil a nemohol predvídať vznik nákladov spojených s touto škodovou udalosťou. Žalovaná nepreukázala tvrdenie o rozhodnutí o totálnej škode dňa 08.03.2021. Relevantným je v tomto smere až doručenie oznámenia o totálnej škode, ku ktorému došlo 15.03.2021. Z cenníkov predložených žalovanou nevyplýva, aké vozidlo je porovnávané, čas prenájmu, miesto odovzdania a prevzatia náhradného vozidla. Poškodený nemá právnu povinnosť, na základe ktorej by mal po škodovej udalosti hľadať najlacnejšiu požičovňu, podrobne skúmať a porovnávať poisťné podmienky, ktorými sa riadi požičovanie automobilov u jednotlivých poisťovní. Skutočnou škodou nie je aritmetický priemer, resp. individuálne výpočty poisťovní o možnej (predpokladanej) výške nájomného v náhodne vybranom okruhu požičovní prostredníctvom internetu. Poplatok 30 eur za pristavenie a prevzatie vozidla predstavuje náklady spojené s prenájmom náhradného vozidla. Tento poplatok je dojednaný priamo v zmluve a tvorí súčasť skutočnej škody. Odpočet prevádzkových nákladov označila za neoprávnený, pretože cena vozidla sa pri škodovej udalosti znížila a poškodený nebol zvýhodnený tým, že ušetril prevádzkové náklady, resp. amortizáciu svojho motorového vozidla za obdobie jeho nepoužiteľnosti spôsobenej škodovou udalosťou. Záverom sa nestotožnila s tvrdením žalovanej, že nemá nárok na úroky z omeškania.

5. Vyjadrenie žalobkyne bolo žalovanej doručené 30.09.2021. Žalovaná v podaní z 24.08.2022 uviedla, že poškodený nemá z poistenia zodpovednosti nárok na náhradu akýchkoľvek vynaložených nákladov, ktoré vznikli v dôsledku poistnej udalosti. Pri nároku na náhradu za prenájom motorového vozidla je totiž nevyhnutné skúmať ich nutnosť a účelnosť. Výška skutočnej škody, ktorá spočíva vo vynaložení nákladov za prenájom náhradného motorového vozidla je preto limitovaná nutnosťou a účelnosťou vynaložených nákladov za požičané motorové vozidlo. Žalovaná v rámci likvidácie poistnej udalosti oprávnené krátila poistné plnenie o výdavky, ktoré neboli vynaložené nutne a účelne. Je povinnosťou poškodeného preukázať, že si náhradné vozidlo požičal účelne. Musí preukázať, prečo, a z akého dôvodu bol nútený prenajať si náhradné vozidlo. Žalovaná totiž vždy posudzuje nutnosť a účelnosť nákladov za prenájom takéhoto náhradného vozidla. Pri účelnosti nákladov treba vychádzať z časového a z cenového hľadiska. Časové hľadisko zohľadňuje celkovú dobu trvania nájmu. Cenové hľadisko zohľadňuje primeranosť jednotkovej ceny za prenájom vozidla. V prejednávanej veci predstavovala priemerná trhovú sadzbu denného prenájmu vozidla sumu od 22 eur do 35 eur / deň a teda žalovaná aj tak refundovala v prospech žalobkyne nadpriemerné nájomné (32,25 eura). Súdu predložila výpočet nákladov, ktoré by vznikli poškodenému prevádzkou vlastného motorového vozidla.

6. Žalobkyňa podala v spore vyjadrenie datované 07.09.2022, v ktorom uviedla, že trvanie nájmu je v danom prípade plne dôvodné do doby doručenia oznámenia o totálnej škode poškodenému, t.j. do 15.03.2021. K uvedenému poukázala na čestné prehlásenie poškodeného z 15.03.2021, pričom žalovaná toto tvrdenie účinne nepoprela a nepreukázala, že by bolo poškodenému doručené už dňa 08.03.2021, ako sama uvádza. Poškodený nie je povinný zisťovať si ceny na trhu a hľadať najlacnejšiu požičovňu resp. najlacnejšie motorové vozidlo. Z hľadiska posúdenia nutnosti a účelnosti je podstatné iba to, či výška denného nájomného výrazne neprekračuje výšku obvyklej ceny prenájmu obdobných vozidiel v danom mieste a čase za porovnateľné osobné motorové vozidlo. Súdu predložila cenové ponuky, z ktorých vyplýva sadzba denného nájomného za vozidlá porovnateľné s poškodeným a prenájatým vozidlom. Z cenníka spoločnosti Náhradné vozidlo, s.r.o. vyplýva sadzba denného nájomného za vozidlá porovnateľnej triedy (XX, X, iXX) vo výške od 45 do 55 eur. Spoločnosť SetCar sk, a.s. poskytuje prenájom vozidiel porovnateľnej triedy vo výške 45,60 eura a 48 eur. Podľa cenovej ponuky spoločnosti MK Car s.r.o. výška denného nájomného za vozidlo Q. A. je vo výške 58,80 eura a z cenovej ponuky Autopožičovne EASY vyplýva výška denného nájomného za vozidlo I. A. H. vo výške 54 eur. Účtovaná výška denného nájomného v sume 50 eur je cenou primeranou, obvyklou a teda uplatnený nárok žalobkyne nijako neprekračuje výšku obvyklej ceny prenájmu obdobných vozidiel v danom mieste a čase za porovnateľné osobné motorové vozidlo. Na toto podanie žalobkyne reagovala žalovaná podaním z 23.09.2022, v ktorom upriamila pozornosť na to, že Náhradné vozidlo, s.r.o. je voči žalobkyňi spriaznenou spoločnosťou. Zvyšné cenníky sú frekventovane a účelovo predkladané spriaznenými spoločnosťami žalobkyne. Cenníky žalovanej sú objektívnymi cenníkmi, náhodne vybranými a verejne dostupnými na internete. Zotrvala na tvrdení, že denné nájomné v sume 50 eur je neprimerané.

7. Na pojednávaní strany sporu zotrvali na písomných tvrdeniach. Žalobkyňa zotrvala na tvrdení, že jej právnomu predchodcovi (poškodenému) bolo oznámenie o totálnej škode doručené až 15.03.2021. Žalovaná uviedla, že nájomné je relevantné len od 26.02.2021 do 08.03.2021 (11 dní). Od 09.03.2021 do 15.03.2021 je nájomné bezpredmetné, pretože už existovalo rozhodnutie likvidátora o totálnej škode. Rozhodnutie o totálnej škode bolo odoslané ako listová zásielka obyčajnou poštou. List 2. triedy by mal byť doručený najneskôr 10.03.2021. Poukázala na ňou predložené cenníky, z ktorých vyplýva, že žalobkyňou účtované nájomné je neprimerané. Súd zamietol návrh na doplnenie dokazovania výsluchom poškodeného, pretože v spore je možné rozhodnúť na základe predložených listinných dôkazov; výsluch poškodeného by bol neúčelný a nevhodný.

8. Na základe doteraz uvedeného je medzi stranami sporu sporné, či nepriznanie náhrady škody v celej uplatnenej výške bolo zo strany žalovanej oprávnené, ako aj nárok žalobkyne na úroky z omeškania. Strany neurobili spornými skutkové okolnosti vedúce ku vzniku skutočnej škody na strane poškodeného - právneho predchodcu žalobkyne, t.j. vlastníka motorového vozidla poškodeného v dôsledku škodovej udalosti zavinennej motorovým vozidlom poisteným u žalovanej na základe zmluvy o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla. Uvedené potvrdzuje správa o nehode z 26.02.2020 (správne malo byť uvedené 2021, čo vyplýva z oznámenia poškodeného z 26.02.2021, v ktorom sa údaje o škodovej udalosti zhodujú so správou o nehode), podľa ktorej škodový

udalosť zaviniť Y. C. jazdiaci na motorom vozidle L. F.: K ktorého poisťovateľom bola žalovaná. V časti zavinenia nehody je jednoznačne uvedený práve Y. C..

9. Súd následne uvádza relevantné právne normy. Podľa § 442 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „Občiansky zákonník“) uhrádza sa skutočná škoda a to, čo poškodenému ušlo (ušlý zisk).

10. Podľa § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

11. Podľa § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej aj „nariadenie“) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu. Základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu bola vo výške 0%.

12. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o PZP“), ak tento zákon neustanovuje inak, vzťahujú sa na poistenie zodpovednosti osobitné predpisy.

13. Podľa § 4 ods. 2 písm. b) zákona o PZP poistený má z poistenia zodpovednosti právo, aby poisťovateľ za neho nahradil poškodenému uplatnené a preukázané nároky na náhradu škody vzniknutej poškodením, zničením, odcudzením alebo stratou vecí.

14. Podľa § 4 ods. 4 zákona o PZP poistený má právo, aby poisťovateľ za neho poskytol poškodenému poistné plnenie v rozsahu podľa odseku 2, ak ku škodovej udalosti, pri ktorej táto škoda vznikla a za ktorú poistený zodpovedá, došlo v čase trvania poistenia zodpovednosti, ak tento zákon neustanovuje inak.

15. Podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie do 15 dní po skončení prešetrovania potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie alebo po doručení právoplatného rozhodnutia súdu o výške náhrady škody poisťovateľovi, ak z tohto rozhodnutia nevyplýva iná lehota na poskytnutie poistného plnenia.

16. Podľa § 15 ods. 1 zákona o PZP náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať.

17. Podľa § 255 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“) súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

18. Podľa § 262 ods. 2 C. s. p. o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

19. Súd aplikoval citované právne normy na zistený skutkový stav. Poškodený, t.j. právny predchodca žalobkyne, nemohol z titulu poistnej udalosti užívať svoje motorové vozidlo, a preto bolo dôvodné, aby si zabezpečil náhradné vozidlo a náklady spojené so zabezpečením tohto náhradného vozidla v podobe nájomného tak patria do oprávneného nároku poškodeného. Škoda v tejto súvislosti vzniknutá na strane poškodeného je škodou v rozsahu účelne vynaložených nákladov na nájom tohto náhradného motorového vozidla. Účelnosť vynaloženého nákladu je vecou vnútorného vzťahu medzi potrebou a prostriedkami, akými sa uspokojuje. Účelne vynaloženým je teda každý taký náklad, pri ktorom existuje dostatočná vecná súvislosť medzi opodstatnenou potrebou a obvyklým nákladom, ktorý slúži na úhradu tejto potreby. Pri poistnej udalosti, ktorá poškodeného zbaví možnosti používať svoje vozidlo je opodstatnenou jeho potreba využívať náhradné vozidlo. Ak by si ale poškodený, ktorý bol v

dôsledku porušenia právnej povinnosti poisťcom žalovanej zbavený možnosti používať svoje vozidlo V., prenajal od žalobkyne neporovnateľné vozidlo nešlo by o účelne vynaložený náklad. Nebol by to primeraný spôsob realizácie legitímnej potreby, vzniknutej v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou.

20. Samotná účelnosť nájmu náhradného motorového vozidla vyplýva z kilometrového nájazdu počas doby prenájmu 657 km - uvedené vyplýva z protokolu o prenájme náhradného vozidla č. 19/2021, v ktorom je počiatkový stav kilometrov náhradného vozidla 8335 a koncový stav 8992. Poškodený v čestnom prehlásení z 15.03.2021 vyhlásil, že po dobu opravy nemal k dispozícii žiadne iné vozidlo a prenájom náhradného vozidla bol nevyhnutný. Podľa spomenutého protokolu a čestného prehlásenia, zmluvy o nájme č. 19/2021 z 26.02.2021 a faktúry č. 0142021 bolo náhradné vozidlo prenajaté od 26.02.2021 do 15.03.2021 (18 dní), čo robí priemerný kilometrový denný nájazd 36,50 km. Uvedené dostatočným spôsobom osvedčuje potrebu využívania náhradného motorového vozidla poškodeným počas opravy poškodeného motorového vozidla. Námietku žalovanej (žalovaná navrhovala vypočítť poškodeného za účelom ozrejmenia potreby prenájmu náhradného vozidla) ohľadom nenaplnenia podmienky nutnosti a účelnosti nájmu náhradného vozidla považuje súd za účelovú, a to z dôvodu, že poisťovňa uznala časť nákladov na použitie náhradného vozidla, čím akceptovala potrebu poškodeného zabezpečiť si náhradné vozidlo. Je potrebné zdôrazniť, že žalovaná v oznámení o poistnom plnení nevytkla žiadne námietky ohľadom nutnosti a účelnosti prenájmu náhradného vozidla. V podstate znížením poistného plnenia na sumu 326,37 eura vyjadrila len nesúhlas s cenou nájmu za jeden deň a dĺžkou nájmu náhradného vozidla, nie však so samotným prenájmom náhradného vozidla. Podľa názoru súdu nemožno akceptovať, aby poisťovňa časť nájomného v podobe poistného plnenia uhradila a následne argumentovala tým, že poškodený dostatočne nepreukázal nutnosť a účelnosť takéhoto nároku. Uhradením časti nákladov základ nároku poškodeného poisťovňa uznala a dodatočné argumenty, ktorými sa snaží uvedený záver vyvrátiť, súd neakceptoval (porovnaj rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cob/17/2017 z 10.05.2018).

21. K nutnosti a účelnosti vynaložených nákladov so zabezpečením náhradného motorového vozidla pristupuje samotná skutočnosť, že poškodenému z titulu škodovej udalosti bol nanútený skutkový a právny stav, kedy nemohol užívať svoje motorové vozidlo, a tým sa ocitol v stave nutnosti zabezpečenia si náhradného motorového vozidla počas opravy svojho vozidla. Ďalej je potrebné podotknúť, že kritérium nutnosti nemôže poškodenému sťažiť, či znemožniť požičanie náhradného vozidla, ktoré treba považovať za jediný možný spôsob vyváženia ujmy spôsobenej poškodením vlastného vozidla. Poškodený navyše nemá nijakú povinnosť, na základe ktorej by mal po dopravnej nehode hľadať najrýchlejší autoservis a podrobne skúmať jeho podmienky. Predsa poškodený bol obmedzený už samotným poškodením vozidla, nie je dôvod, aby zavinením inou osobou bol obmedzovaný ešte o to viac, aby nielen hľadal a porovnával požičovne (aby sa vyhol prípadným námietkam poisťovne o neprimeranej cene za nájom náhradného vozidla), ale zároveň vykonal aj prieskum najrýchlejších opravovní, aby sa vyhol aj prípadným námietkam poisťovne o dĺžke opravy poškodeného motorového vozidla.

22. Ďalej je potrebné zdôrazniť, že dôkazné bremeno, že v období opravy poškodeného vozidla ide o účelne a nevyhnutne vynaložené náklady na prenájom náhradného motorového vozidla viazne na žalobkyňu. Náhradné vozidlo je nutným dôsledkom opravy poškodeného vozidla a nahrádzajú sa len náklady účelne vynaložené s odstránením negatívnych následkov vzniknutých poistnou udalosťou. V tomto smere je nevyhnutné zistiť podstatné okolnosti, a to kedy bolo poškodené motorové vozidlo prijaté do autoservisu za účelom jeho opravy, ako dlho bolo poškodené motorové vozidlo v autoservise, kedy bolo poškodenému autoservisom vydané a napokon to, že poškodený náhradné motorové vozidlo skutočne počas doby opravy potreboval. Za účelné a nevyhnutné náklady na prenájom náhradného vozidla náklady nemožno považovať náklady, ktoré vzniknú mimo opravy poškodeného motorového vozidla, pretože už nejde o náklady, ktoré vznikli v príčinnej súvislosti s poškodením vozidla. Pojmovovo už nejde totiž o vozidlo náhradné, teda vozidlo prenajaté dočasne po dobu, keď z dôvodov poškodenia, nie je možné, aby poškodený užíval vlastné vozidlo. V momente zavŕšenia opravy poškodeného motorového vozidla je toto prevádzkyschopné a na strane poškodeného neexistuje odôvodnená potreba náhradného motorového vozidla. Uvedené je následne modifikované v prípade totálnej škody. V tomto smere súd odkazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4Cob/102/2020 a sp. zn. 2Cob/34/2020. Odvolací súd sa priklonil k názoru, že v prípade totálnej škody je možné považovať za účelné náklady nájmu náhradného vozidla v situácii bezprostredne po nehode, pokiaľ ešte nie je

zrejme, že či bude účelné vozidlo opraviť. Akonáhle je objektívne zistiteľné, že oprava poškodeného vozidla je neekonomická, a preto sa vykonávať nebude, nemožno náklady nájmu náhradného vozidla považovať za účelné. Nájomné za vozidlo za dobu dlhšiu už nemožno považovať za účelný a nevyhnutný náklad v súvislosti so vznikom škody. Pojmovo totiž zistením, že ide o totálnu škodu a oprava je nerentabilná, stráca status náhradného vozidla prenajatého dočasne po dobu, kým z dôvodu poškodenia nie je možné užívať vlastné vozidlo. Poisťovňa je povinná nahradiť poškodenému náhradu nákladov za vypožičanie náhradného vozidla za obdobie do oznámenia poisťovne poškodenému, že oprava vozidla je neekonomická.

23. V danom spore mala žalobkyňa dôkazné bremeno, že doba nájmu náhradného vozidla od 26.02.2021 do 15.03.2021, t. j. 18 dní je dobou primeranou. Vychádzajúc z faktúry žalobkyne č. 0142021 z 15.03.2021 bolo náhradné motorové vozidlo požičané od 26.02.2021 do 15.03.2021. V protokole o prenájme náhradného vozidla č. 19/2021 je ako deň odovzdania náhradného motorového vozidla poškodenému uvedený 26.02.2021 a ako deň vrátenia 15.03.2021. Deň začiatku prenájmu náhradného motorového vozidla bol 26.02.2021, pričom tento deň rozporovaný nebol - ide o deň, kedy došlo ku škodovej udalosti, a teda opodstatnený začiatok prenájmu náhradného vozidla. Posledným dňom účelného a primeraného využitia náhradného motorového vozidla bol v súlade s vyššie uvedeným (ako aj v súlade s rozhodnutiami odvolacieho súdu) deň doručenia oznámenia o totálnej škode zo strany žalovanej poškodenému. Týmto dňom bol podľa čestného prehlásenia poškodeného 15.03.2021. V rovnaký deň poškodený podľa už spomenutého protokolu č. 19/2021 vrátil náhradné motorové vozidlo. Účelná doba prenájmu je preto od 26.02.2021 do 15.03.2021, teda počas opravy poškodeného motorového vozidla do doručenia oznámenia žalovanej o totálnej škode, čo je dokopy 18 dní. Námiety žalovanej o primeranej dĺžke 11 dní sú v tomto smere neopodstatnené a žalovaná ani neuniesla dôkazné bremeno. Žalovaná totiž tvrdila, že oznámenie o totálnej škode muselo byť poškodenému doručené už skôr. Toto tvrdenie ale nevedela ničím preukázať. Predložený výpis o bežnej dĺžke doručovania listových zásielok druhej triedy je nepostačujúci, pretože žalovaná nepreukázala ani len podanie listovej zásielky na poštovú prepravu. Dôkazné bremeno pritom zaťažovalo žalovanú, pretože z týchto tvrdení vyvodzovala priaznivé dôsledky pre seba (obdobne rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 8Co/112/2022). Žalobkyňa súdu predložila čestné prehlásenie poškodeného, ktorý ako adresát zásielky uviedol deň doručenia oznámenia o totálnej škode až deň 15.03.2021 a tento listinný dôkaz považoval súd za postačujúci. Z uvedeného dôvodu možno konštatovať, že náklady na prenájom náhradného vozidla boli vynaložené účelne z hľadiska dĺžky prenájmu náhradného vozidla počas celého obdobia, zodpovedajúcej doby, kedy sa poškodené vozidlo nachádzalo v oprave až do doručenia oznámenia o totálnej škode poškodenému (26.02.2021 - 15.03.2021). Pokiaľ má žalovaná výhrady mala pristúpiť k doručovaniu oznámenia o totálnej škode poškodenému zodpovednejšie tak, aby disponovala skutočným dôkazom o doručení.

24. Súd sa nestotožnil s oprávnenosťou zníženia plnenia o sumu 28,38 eura, ktorá predstavuje náklady, ktoré by inak vznikli užívaním poškodeného vozidla. Tento odpočet nemá žiadny racionálny základ, pretože na strane poškodeného došlo k totálnej škode na motorovom vozidle. Pri totálnej škode poškodený nič neušetril nepoužívaním svojho motorového vozidla, pretože škodovou udalosťou definitívne stratil možnosť používať svoje vlastné motorové vozidlo. Zásadne platí, že len skutočnosť, že vozidlo poškodeného bolo v servise, z dôvodu, ktoré poškodený nijako nezavinil a napriek tomu došlo k poškodeniu jeho vozidla, a preto ho nemohol používať, nemôže zakladať obohatenie sa poškodeného v tzv. ušetrených nákladoch a to najmä s poukazom na tú skutočnosť, že ani po oprave predmetného vozidla nemožno jednoznačne vzhľadom na samotné poškodenie vozidla a jeho opravu konštatovať jednoznačne rovnakú hodnotu vozidla aké by malo bez poškodenia. Súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 14Cob/204/2019 z 20.02.2020 „...škoda vznikla a bola ustálená aj jej výška a len samotné tvrdenie o ušetrených nákladoch nemá bez ďalšieho dopad na tieto závery. Ak by sa mal zohľadňovať žalovaným prezentovaný výpočet ušetrených nákladov poškodeného, išlo by o hodnotenie na základe jednostranného výpočtu v prospech žalovaného bez komplexného vyhodnotenia situácie poškodeného ohľadom hodnoty jeho vozidla a tým aj výšky skutočnej škody po poškodení tohto vozidla. Podľa krajského súdu absentuje akákoľvek relevantná hmotno-právna úprava, ktorá by mohla byť podkladom pre takúto obranu žalovaného.“ Uvedené platí o to viac pri totálnej škode na motorovom vozidle poškodeného.

25. Poplatok za pristavenie a prevzatie vozidla v sume 30 eur bol medzi stranami riadne dojednaný v zmluve o nájme č. 19/2021 z 26.02.2021 a má tak nesporný hmotno-právny základ. Táto položka

predstavuje náklady, ktoré nepochybne vznikli v priamej príčinnej súvislosti so škodovou udalosťou, v dôsledku ktorej vznikla škoda na vozidle, ktoré bolo predmetom opravy a nebyť tejto škodovej udalosti ku vzniku takýchto nákladov by vôbec nedošlo, pretože za skutočnú škodu treba považovať nielen prípady zmenšenia majetku, ale aj prípady akýchkoľvek nákladov vynaložených so vznikom alebo zabezpečením škody. Zníženie náhrady škody o sumu 30 eur preto vyhodnotil súd ako neoprávnené.

26. Pokiaľ ide o výšku denného nájmu náhradného vozidla túto žalovaná určila aritmetickým priemerom na sumu 32,25 eura (vychádzajúc z likvidačnej správy). Žalobkyňa za deň prenájmu fakturovala cenu 50 eur. Ako už súd uviedol k nutnosti a účelnosti vynaložených nákladov so zabezpečením náhradného motorového vozidla pristupuje samotná skutočnosť, že poškodenému z titulu škodovej udalosti bol nanútený skutkový a právny stav, kedy nemohol užívať svoje motorové vozidlo, a tým sa ocitol v stave nutnosti zabezpečenia si náhradného motorového vozidla počas opravy svojho vozidla. Koncepcia náhrady škody vychádza zo záverov, že má byť nahradená cena požičovného, ktorá je obvyklá, teda nie cena priemerná, resp. cena najnižšia alebo cena podľa individuálnych výpočtov zamestnanca žalovanej, pretože v dôsledku poškodenia motorového vozidla dochádza k závažnému zásahu do vlastníckeho práva vlastníka poškodeného vozidla v podobe straty možnosti jeho riadneho užívania. Ďalej je potrebné podotknúť, že kritérium nutnosti nemôže poškodenému sťažiť, či znemožniť požičanie náhradného vozidla, ktoré treba považovať za jediný možný spôsob vyváženia ujmy spôsobenej poškodením vlastného vozidla. Pokiaľ ide o výšku ceny nájmu, túto je nevyhnutné posudzovať v spojitosti s ďalšími okolnosťami na strane poškodeného, pričom za neprímerane vysokú cenu možno považovať iba cenu, ktorá výrazne vybočuje z cenového pásma v danom mieste a čase. Pri posudzovaní ceny obvyklej je potrebné vychádzať z celého cenového pásma, teda aj najnižších ako aj najvyšších cien, nejde však o cenu priemernú. Preto pokiaľ cena nájmu z tohto pásma výrazne nevybočuje je potrebné ju akceptovať ako cenu obvyklú. Poškodený navyše nemá nijakú povinnosť, na základe ktorej by mal po dopravnej nehode hľadať lacnejšiu požičovňu a podrobne skúmať podmienky. Predsa poškodený bol obmedzený už samotným poškodením vozidla, nie je dôvod, aby zavinením inou osobou bol obmedzovaný ešte o to viac, aby hľadal a porovnával požičovne. Zároveň každá uzavretá zmluva je výsledkom individuálnych rokovaní zmluvných strán. Bez znalosti ďalších kritérií ako je potreba platby vopred, platba zábezpeky za motorové vozidlo do jeho vrátenia, platba za pristavenie vozidla na dohodnutom mieste, dĺžka vodičského oprávnenia, vek vodiča - nájomcu, platby za vyčistenie motorového vozidla, obmedzenie jazdy počtom kilometrov, možnosť s autom vycestovať do zahraničia, nie je možné jednoducho priemerovať zverejnené ceny nájmov v cenníkoch.

27. V danom spore bolo požičané motorové vozidlo A. XX A. za dennú sadzbu nájmu 50 eur (dohodnutá denná sadzba nájmu náhradného vozidla v zmluve o nájme č. 19/2021 z 26.02.2021), čo je sadzba určená samotnou žalobkyňou. Nie je potrebné preukazovať odôvodnenosť tejto sumy vlastným cenníkom žalobkyne, ale práve naopak táto suma musí spadať do pásma obvyklej ceny nájmu. V prvom rade je ale potrebné upozorniť na fakt, že žalovaná nenamietala porovnateľnosť vozidla A.O. A. a poškodeného vozidla A. E. Y., a preto súd vychádzal z toho, že ide o porovnateľné vozidlá. Dohodnuté nájomné preto musí spĺňať podmienku obvyklosti. Žalovaná súdu predložila cenníky a likvidačnú správu, podľa ktorej boli spriemerované sadzby denného nájomného pri vozidle XXN. (35 eur), L.35 eur), XX(28 eur), XX XX (31 eur). Ide o výpočet podľa žalovanej porovnateľných vozidiel. Spodné pásmo obvyklej ceny denného nájmu tak bolo žalovanou určené na 28 eur. Žalobkyňa predložila cenník SetCar sk, a. s., kde je pri nájme XX N. nad 10 dní suma nájmu 48,96 eura. Keďže sama žalovaná považovala L. N. za porovnateľné vozidlo, súd vychádzal z tohto cenníku, z ktorého jednoznačne vyplýva, že denná sadza nájomného 50 eur výrazne nevybočuje z cenového pásma (rozdiel 1,04 eura je zanedbateľný), a preto je potrebné ju akceptovať ako cenu obvyklú. Súd opätovne pripomína, že má byť nahradená cena obvyklá, nie cena najvyššia a ani najnižšia, a keďže žalobkyňa určila obvyklú cenu, tak súd z tejto sumy 50 eur vychádzal. Zníženie náhrady škody zo strany žalovanej je preto nedôvodné. Námietka žalovanej o nemožnosti použiť cenníky predložené žalobkyňou je irelevantná, pretože ide o subjekty, ktoré pôsobia na trhu a venujú sa prenájomu motorových vozidiel, čo vyplýva z obchodného registra - predmet podnikania „prenájom hnutelných vecí“.

28. Nemožno nepriaznivosť stavu spôsobeného škodovou udalosťou umocňovať u poškodeného jeho neprímeraným zaťažovaním, aby v sieti opravovní zisťoval a hľadal opravovňu s najväčšou rýchlosťou vykonania opravy, resp. s krátkou dobou opravy, prípadne zaťažovať poškodeného tým, aby počas opravy poškodeného motorového vozidla zisťoval aj alternatívy iného charakteru. To isté platí aj pre hľadanie najlacnejšej požičovne motorových vozidiel. Takýmto prístupom by poškodený bol neprímerane

a nedôvodne zaťažovaný a preto nie je možné dožadovať sa v súdnom spore splnenia ešte ďalších podmienok. Nebyť poisťnej udalosti spôsobenej motorovým vozidlom poisťovne žalovanej, nedôjde ani k poškodeniu motorového vozidla poškodeného a k nutnosti zapožičania/ prenájmu náhradného motorového vozidla za dobu opravy poškodeného vozidla. Náhradné motorové vozidlo bolo prenajaté na dobu 18 dní v období od 26.02.2021 do 15.03.2021 s tým, že súd uznal celú túto dobu (bližšie bod 23. tohto rozsudku). V konaní bolo preukázané, že z titulu poisťnej udalosti nemohol poškodený motorové vozidlo používať, toto sa nachádzalo v oprave, a preto počas celej nevyhnutnej doby opravy vozidla až do oznámenia o totálnej škode bol poškodený nútený vynaložiť náklady za nájom náhradného motorového vozidla, ktoré náklady boli nutne a účelne vynaložené a ktoré by inak nevznikli, ak by poškodený mohol používať svoje vlastné vozidlo. Tieto náklady sú v sume 18 dní x 50 eur / deň prenájmu (bod 27. tohto rozsudku) + 30 eur za pristavenie a prevzatie vozidla, t. j. v celkovej sume 930 eur, z ktorej žalovaná vyplatila 326,37 eura a vo zvyšku plnenie odmietla poskytnúť, pričom primeraná doba prenájmu náhradného vozidla bola súdom ustálená na 18 dní, suma za deň prenájmu na 50 eur a odpočet pevných prevádzkových nákladov spolu s odpočtom sumy 30 eur za prevzatie a pristavenie vozidla vyhodnotený ako neoprávnený. Súd preto žalovanú zaviazal na doplatenie sumy 603,63 eura žalobkyni (930 eur - 326,37 eura).

29. Čo sa týka úrokov z omeškania nemožno sa stotožniť s takým výkladom zákona o PZP, že oznámením o poisťnom plnení, v rámci ktorého poisťovňa (žalovaná) nepriznala plnenie splnila podmienky v zmysle § 11 ods. 6 zákona o PZP, a teda nenesie nijakú zodpovednosť za nesprávne zistenie rozsahu plnenia a jeho poskytnutie. Takýto výklad odporuje účelu zakomponovania priameho nároku poškodeného voči poisťovateľovi do vnútroštátnej právnej úpravy. Pripustením tohto výkladu by poisťovne mohli neplniť v podstate bez akéhokoľvek rizika, pretože ak ich dotknuté subjekty (spravidla po opakovanej vzájomnej komunikácii) aj zažalujú, v zmysle nimi prezentovaného výkladu by sa v omeškaní mohli/mali ocitnúť až právoplatnosťou súdneho rozhodnutia. Ide však o maximálne účelovú argumentáciu. Otázka splatnosti plnenia je totiž upravená v § 11 ods. 7 zákona o PZP, pričom druhá časť tohto ustanovenia sa uplatní len vtedy, ak je v súdnom rozhodnutí zaviazaný na zaplatenie náhrady škody poisťovaný škodca a nie poisťovňa. Opačný výklad by znamenal obsolentnosť § 11 ods. 7 PZP, pretože právo poškodeného uplatňujúceho priamy nárok voči poisťovni je predsa dané inštitútom vykonateľnosti rozhodnutia, a to uplynutím lehoty na plnenie, ktorá je viazaná na právoplatnosť rozhodnutia a nie na doručenie právoplatného rozhodnutia. Pokiaľ teda poisťovňa nesplní svoj záväzok riadne a včas, t. j. neposkytne plnenie v celom jeho rozsahu v lehote splatnosti určenej zákonom, dostáva sa do omeškania, čo znamená právo žalobcu popri plnení požadovať aj úroky z omeškania, ktorých základ je daný v § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Zákon o PZP v § 11 ods. 8 upravuje výlučne následky nesplnenia povinnosti podľa odseku 6 zákona o PZP, t. j. sankcionuje neskoré prešetrenie a vybavenie poisťnej udalosti, avšak nezabavuje poisťovňu (žalovanú) povinnosti platiť úroky z omeškania za oneskorené plnenie podľa § 11 ods. 7 zákona o PZP v spojení s § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Výklad, v rámci ktorého by nebolo možné zo strany poškodeného v prípade uplatnenia si skráteného plnenia priznať v prebiehajúcom sporovom konaní úroky z omeškania, by nezodpovedal zmyslu a účelu zákona o PZP. Zmyslom povinného zmluvného poistenia je zabezpečiť poškodenému nahradenie škody, a to v čo najkratšom čase. Nezodpovedá spravodlivému usporiadaniu vzťahov, aby poisťovňa zodpovednosť za svoje nesprávne posúdenie povinnosti poskytnúť plnenie prenášala na poškodeného. Podľa názoru súdu práve poisťovňa musí znášať následky nesprávneho posúdenia svojej povinnosti, vrátane povinnosti znášať stav, kedy sa v prípade skráteného neúplného plnenia dostane do omeškania. Obdobný záver vyplýva aj z rozhodnutí Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1Cob/100/2019 z 21.05.2020, sp. zn. 2Cob/200/2019 z 29.09.2020, sp. zn. 4Cob/88/2021 z 29.09.2022. Poisťovne ako právnické osoby súkromnoprávnej povahy majú totiž všetky kapacity na to, aby dokázali preukázaný nárok riadne a včas prešetriť a poskytnúť odborné stanovisko. Je rovnako dôležité zdôrazniť, že poškodení budú mať voči poisťovateľom v drvivej väčšine prípadov postavenie de facto slabšej strany. Je preto nevyhnutné trvať na oprávnenosti nároku poškodeného na úroky z omeškania v prípade nesprávneho posúdenia plnenia zo strany poisťovne, pretože v opačnom prípade by v súvislosti s plnením poškodenému podľa zákona o PZP bol nastolený taký stav, že poisťovateľ, v značnej personálnej aj finančnej presile, by sa svojej povinnosti mohol vyhnúť prostredníctvom vágnej odpovede poškodenému bez hrozby sankcionovateľnosti tohto konania. Nemožno potom hovoriť o preventívnej, represívnej ani satisfakčnej funkcii úrokov z omeškania, pokiaľ pre úplné vylúčenie ich hradenia poisťovateľovi postačuje uviesť dôvody odmietnutia plnenia, a to bez ohľadu na ich kvalitu či opodstatnenosť nároku poškodeného. Akceptáciou stavu tvrdeného poisťovňami by poisťovatelia nemuseli pristupovať k prešetrovaniu poisťných udalostí zodpovedne a kvalifikovane a mohli by sa

pokúsiť vyhnúť svojej povinnosti poskytnúť plnenie aj v riadne preukázaných prípadoch. Takýto status narúšajúci rovnosť medzi subjektmi súkromnoprávnych vzťahov nemôže byť v právom štáte za žiadnych okolností akceptovaný. Napokon súd dodáva, že rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorými svoju argumentačnú líniu podporovali poisťovne boli zrušené rozhodnutiami Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. III. ÚS 214/2020 (zrušené rozhodnutie 1Cdo/212/2017) a sp. zn. III. ÚS 309/2020 (zrušené rozhodnutie 3Cdo/145/2017).

30. Žalovaná ukončila šetrenie škodovej udalosti 06.04.2021 - tento deň oznámila listom adresovaným žalobkyni (resp. poškodenému), že plniť v celom uplatnenom rozsahu nebude. V súlade s predchádzajúcim bodom tohto rozsudku bola povinná poskytnúť plnenie do 15 dní od skončenia prešetrovania škodovej udalosti a keďže tak neurobila, je od 22.04.2021 v omeškaní s plnením sumy 603,63 eura. Súd preto zaviazal žalovanú aj na zaplatenie úroku z omeškania v žalobkyňou požadovanej výške 5 % (vo výške zodpovedajúcej nariadeniu podľa bodu 11. tohto rozsudku) zo sumy 603,63 eura od 22.04.2021 (od dátumu požadovaného žalobkyňou) do zaplatenia. Žalovaná je preto v súlade s vyššie uvedeným povinná zaplatiť žalobkyni sumu 603,63 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 603,63 eura od 22.04.2021 do zaplatenia.

31. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd v súlade s § 262 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 C. s. p. Žalobkyňa bola v celom rozsahu úspešná. Súd preto priznal žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanej v celom rozsahu 100%. O výške tejto náhrady bude rozhodnuté Okresným súdom Bratislava I samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku možno podať v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia odvolanie na Okresnom súde Bratislava I.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.